

З А Т В Е Р Д Ж У Ю
Директор _____ Л.В. Шевченко
_____ 2023 рік

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Комунального загальноосвітнього навчального закладу

I-III ступенів

«Навчально-реабілітаційний центр № 6» м. Києва

на 2023-2024 навчальний рік

7-10 класи

Схвалено
на засіданні педагогічної ради
(протокол № 1 від 28.08.2023р.)

Пояснювальна записка

Комунальний загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів «Навчально-реабілітаційний центр №6» м. Києва (далі Центр, НРЦ).

У Центрі згідно Статуту, Положення про навчально-реабілітаційний центр навчаються діти з порушенням слуху (глухі), діти з тяжкими порушення мовлення, діти зі складними порушеннями розвитку (глухота в поєднанні з інтелектуальною недостатністю) організовані допоміжні класи.

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнем обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти, згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 р. № 627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (5-10 класи) та наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018р. № 813 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (10 класи)

Комунальний загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів «Навчально-реабілітаційний центр №6» м. Києва працюватиме за Типовою освітньою програмою II ступеню для дітей з особливими потребами:

№	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
1	Комплект навчальних програм для дітей з порушеннями слуху (для глухих дітей та дітей зі зниженим слухом) для 5-10-х класів (українська мова, українська література, українська жестова мова, зарубіжна література, іноземна мова, історія України, Всесвітня історія, основи правознавства, математика, алгебра, геометрія, природознавство, біологія, географія, фізика, хімія, образотворче мистецтво, мистецтво, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура)

2	Комплект навчальних програм для дітей з інтелектуальними порушеннями для 5-10-х класів (українська мова, українська література, Я у світі, історія України, основи правознавства, математика, природознавство, географія, фізика і хімія в побуті, музичне мистецтво, образотворче мистецтво, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура)
3	Комплект навчальних програм для дітей з тяжкими порушеннями мовлення для 5-10-х класів (українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова, історія України, Всесвітня історія, основи правознавства, математика, алгебра, геометрія, природознавство, біологія, географія, фізика, хімія, музичне мистецтво, образотворче мистецтво, мистецтво, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура)

Перелік програм з корекційно-розвиткової роботи для здобувачів базової середньої освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами

№ з/п	Назва корекційно-розвиткової програми
1.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови для глухих дітей» для 5-10 класів загальноосвітніх навчальних закладів (спеціальних та з інклюзивним навчанням), навчально-реабілітаційних центрів (Федоренко О.Ф., Васильєва В. В., Юхимович Л. Ф., Ільченко Е. С.)
2.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для глухих дітей (Форостян О. І., Шеремет Б. Г., Лещій Н. П., Малій В. М.)
3.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для глухих дітей (Вовченко О. А.)
4.	Програма з корекційно-розвиткової роботи для 7-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення «Лікувальна фізкультура» (Чепурний А. В.)
5.	Програма з корекційно-розвиткової роботи для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення «Корекція мовлення» (Трофименко Л. І., Ільяна В. М., Пригода З. С., Грибань Г. В., Аркадьєва О. О.)

6.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Логоритміка» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (Трофименко Л. І., Івашко О. А., Гавва Л. С., Абдул О. В.)
7.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Бобренко І. В.)
8.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Остапенко Л. І., Тарновська Л. І.)

Загальний обсяг навчального навантаження відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей та мови навчання передбачено окремими варіантами навчальних планів:

- навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для дітей з порушеннями слуху (глухих дітей) 10 клас – (Додаток №1 до Типової освітньої програми) наказ МОН від 26.07.2018р. № 813 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (10 класи) Додаток 1.

- навчальний план для дітей зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями) – 9 клас (Таблиця 10 до Типової освітньої програми) наказ МОН від 12.06.2018 р. № 627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» Додаток 2.

- навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для дітей з тяжкими порушеннями мовлення 7-9 класи. (Таблиця 11 до Типової освітньої програми) наказ МОН від 12.06.2018 р. № 627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» Додаток 3.

- навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для дітей з тяжкими порушеннями мовлення 10 клас. (Додаток №11 до Типової освітньої програми) наказ МОН від 26.07.2018р. № 813 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (10 класи) Додаток 4.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами.

Очікувані результати навчання здобувачів базової середньої освіти, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф «Рекомендовано

Міністерством освіти і науки України» подано в переліку комплектів навчальних програм для дітей з особливими освітніми потребами.

Навчання в класах II ступеня продовжують випускники початкової школи) та учні 5-10 класів інших навчальних закладів за комплексним висновком Інклюзивно-ресурсного центру. Мова навчання – українська.

Зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження для учнів.

Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети та складаються з семи освітніх галузей «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Основи здоров'я і фізична культура». Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх дітей з особливими освітніми потребами.

Освітня галузь «Мови і літератури» в навчальних планах реалізується через навчальні предмети: «Українська мова», «Українська літературу», «Зарубіжна література», «Українська жестова мова» (у глухих дітей), «Іноземна мова». Учні зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями) предмет «Іноземна мова» не вивчають.

Освітня галузь «Математика» реалізується через навчальні предмети: «Математика» 8 клас - зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями); «Алгебра» та «Геометрія» (7-10 класи).

Освітня галузь «Природознавство» реалізується через навчальні предмети: «Біологія» (7-10 класи); 8 клас - зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями цей предмет не вивчають) «Природознавство» (9 клас зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями), «Географія» (7-10 класи; 9 клас - зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями), «Фізика», «Хімія» (7-10 класи), «Фізика і хімія у побуті» (8 клас зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями).

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується через навчальні предмети: «Історія України» (7-10 класи, 9 клас – зі складними порушеннями розвитку (з порушенням слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями), «Всесвітня історія» (7-10 класи; класи з дітьми зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями) цей предмет не вивчають), «Основи правознавства» (9-10 класи).

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через навчальні предмети: «Образотворче мистецтво» (7 класи), «Музичне мистецтво» » (7 класи) «Мистецтво» 8-10 класи; 8 клас зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями) цей предмет не вивчають).

Освітня галузь «Технології» реалізується через навчальні предмети «Трудове навчання», «Інформатика» (7-10 класи; 9 - клас зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями).

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується навчальними предметами «Основи здоров'я» (7-10 класи; 9 - клас зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями) та «Фізична культура» (7-10 класи; 9- клас зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями).

Фізичний розвиток учнів забезпечується шляхом проведення уроків фізичної культури, занять з ритміки, лікувальної фізичної культури.

Навчання дітей з особливими освітніми потребами здійснюється з використанням рекомендованих форм організації освітнього процесу та інструментами системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Допускається адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учнів, що виявляється у зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером та структурою. Враховуючи індивідуальні освітні потреби додаткові години передбачені варіативною складовою використовуються на вивчення предметів інваріантної складової: українська мова, українська література, зарубіжна література. У цьому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми програми предмету здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується керівником закладу НРЦ №6 чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

У Навчально-реабілітаційному центрі №6 години з фізичної культури враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів (наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за №410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та прав «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку та навчально- реабілітаційних центрів»).

Навчальні плани основної школи зорієнтовані на роботу за 5-ти денним навчальним тижнем з урахуванням гранично-допустимого навантаження у:

7-ому класі - 30 години на тиждень,

8-10 класи – 32 години на тиждень.

Варіативна складова навчальних планів використовується на підсилення предметів інваріантної складової. Фізичний розвиток учнів забезпечується шляхом проведення уроків фізичної культури, занять з ритміки, лікувальної фізичної культури.

Виходячи з того, що корекційно-розвитковою складовою навчальних планів регламентується вся організація системної реабілітаційної роботи у закладі, передбачається проведення комплексного навчально-реабілітаційного процесу впродовж всього робочого дня (першої і другої половини). Відповідно

до рішення педагогічної ради (Протокол №1 від 28.08.2012р.) в розклад уроків предметів інваріантної складової навчальних планів включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку дітей з особливими потребами освіти і реалізується через курси:

для глухих дітей: «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

для дітей з тяжкими порушеннями мовлення: «Корекція мовлення», «Логоритміка», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

для дітей зі порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями): «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови», «Розвиток слухового сприймання та формування вимови», «Соціально-побутове орієнтування», «Лікувальна фізкультура», «Ритміка».

Корекційно-розвиткові заняття проводять педагоги центру: вчителі-дефектологи, вчителі-логопеди, вчителі фізичної культури, вчителі музичного мистецтва.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Повноцінність базової загальної середньої освіти учнів з особливими освітніми потребами забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять, які обов'язково фінансуються з відповідного бюджету.

Структуру навчального року, графік шкільних канікул визначає навчальний заклад освіти відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

До одного з головних завдань центру - збереження здоров'я дітей. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою (і рідною - у разі відмінності, українською жестовою або за допомогою альтернативних засобів спілкування)	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними мовами (здобувачі освіти з інтелектуальними порушеннями іноземну мову не вивчають)	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною Програмою; розуміти на слух (за допомогою американської дактильної абетки), зміст автентичних текстів; читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем; розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно (за допомогою дактильної абетки), письмово, за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови (української жестової мови) та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії (у тому числі альтернативні засоби спілкування) відповідно до різних потреб.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, жестівники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

3	Математична компетентність	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та Процеси; користуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових цей у сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>

6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати и застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>

9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, (в тому числі за допомогою української жестової мови, альтернативних засобів спілкування) національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>

Наскрізні лінії є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому; розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях. Навчання з наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- ✓ Організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- ✓ Окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; предмети за вибором; роботу в проектах;
- ✓ позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства.</p> <p>Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань, (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування кредитування тощо).</p> <p>Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами передбачає досягнення результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Освітня програма сформована на основі Типової освітньої програми схвалена педагогічною радою НРЦ №6 та затверджена директором.

Директор НРЦ №6

Л.В.Шевченко

М.П.

**Навчальний план спеціальних закладів
загальної середньої освіти з навчанням українською мовою
для дітей з порушеннями слуху**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		10а	Всього
Мови і літератури	Українська мова	4	2
	Українська література	2	2
	Українська жестова мова	2	2
	Зарубіжна література	1	1
Суспільствознавство	Історія України	1	1
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	1	1
Математика	Математика		
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Природознавство		
	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
Естетична культура	Художня культура	1	1
Технології	Трудове навчання	3	3
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	0,5
	Фізична культура	2	2
Разом		31,5	31,5
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухо-зоро- тактильного сприймання мовлення та формування вимови	4	4
	Ритміка	1	1
Разом		5	5
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації: з англійської мови		0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження		32	32
Всього (без врахування поділу класів на групи)		37	37

Директор НРЦ №6

Л. В. Шевченко

М.П.

Навчальний план
для дітей зі складними порушеннями розвитку
(з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Всього
		9а	
Мови і літератури	Українська мова	3	3
	Українська література	2	2
	Українська жестова мова	2	2
Суспільствознавство	Історія України	2	2
	Основи правознавства		
Математика	Математика	3	3
Природознавство	Природознавство	2	2
	Географія	1	1
	Фізика і хімія в побуті	2	2
Мистецтво	Мистецтво		
Технології	Трудове навчання	8	8
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	2	2
Разом		29	29
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови	4	4
	Лікувальна фізкультура	1	1
	Ритміка	1	1
Разом		6	6
Додаткові години на навчальні предмети, індивідуальні заняття та консультації:			
з української мови		1	1
з української літератури		1	1
з корекційно-розвиткових занять		1	1
Разом		3	3
Гранично допустиме навантаження		32	32
Всього (без врахування поділу класів на групи)		38	38

Директор НРЦ№6

Л.В. Шевченко

М.П.

**Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою для дітей з тяжкими порушеннями мовлення**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		7а	8а	8б	9б	9в	Всього
Мови і літератури	Українська мова	4	4	4	4	4	20
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Англійська мова	3	3	3	3	3	15
	Зарубіжна література	1	1	1	1	1	5
Суспільствознавство (практичний курс)	Історія України	1	1	1	1	1	5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	5
	Основи правознавства	-	-	-	1	1	2
Математика	Алгебра	2	2	2	2	2	10
	Геометрія	2	2	2	2	2	10
Природознавство	Біологія	2	2	2	2	2	10
	Географія	1	2	2	2	2	9
	Фізика	2	2	2	2	2	10
	Хімія	1	2	2	2	2	9
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	-	-	-	-	1
	Образотворче мистецтво	1	-	-	-	-	1
	Мистецтво	-	1	1	1	1	4
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Інформатика	1	1	1	1	1	5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
	Фізична культура	2	2	2	2	2	10
Разом		29	30	30	31	31	151
Корекційно - розвиткові заняття	Корекція мовлення	5	5	5	5	5	25
	Логоритміка	1	1	1	1	1	5
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2	2	2	2	10
Разом		8	8	8	8	8	40
Додаткові години на навчальні предмети, індивідуальні заняття та консультації: з зарубіжної літератури		1	1	1	1	1	5
з української літератури		-	1	1			2
Всього		1	2	2	1	1	7
Гранично допустиме навантаження		30	32	32	32	32	158
Всього		38	40	40	40	40	198

Директор НРЦ №6

Л.В. Шевченко

М.П

**Навчальний план спеціальних закладів
загальної середньої освіти з навчанням українською мовою
для дітей з тяжкими порушеннями мовлення**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
		10б	10в	Всього
Мови і літератури	Українська мова	4	4	8
	Українська література	3	3	6
	Іноземна мова	2	2	4
	Зарубіжна література	1	1	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	2
	Всесвітня історія	1	1	2
	Основи правознавства	1	1	2
Математика	Математика			
	Алгебра	2	2	4
	Геометрія	2	2	4
Природознавство	Природознавство			
	Біологія	2	2	4
	Географія	2	2	4
	Фізика	2	2	4
	Хімія	2	2	4
Естетична культура	Художня культура	1	1	2
Технології	Трудове навчання	1,5	1,5	3
	Інформатика	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	0,5	1
	Фізична культура	2,5	2,5	5
Разом		31,5	31,5	63
Корекційно-розвиткові заняття	Лікувальна фізкультура	0,5	0,5	1
	Логоритміка	1	1	1
	Розвиток мовлення	3,5	3,5	7
	Розвиток зв'язного мовлення	1	1	2
Разом		6	6	12
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації: з англійської мови		0,5	0,5	1
Гранично допустиме навантаження		32	32	64
Всього (без врахування поділу класів на групи)		38	38	76

Директор НРЦ №6

Л.В. Шевченко

М.П.

